

своје време и остао највише хваљен и упамћен у историји светске уставности. Овај Устав је био један од других устава 8208 чланова) и имао је два дела: први, једна врста преамбуле у којој је садржина, преписана Декларација о правима човека и грађанина и други, нормативни део, који је садржавао одредбе о правној једнакости грађана, о неповредивој и светој приватној својини, о подели власти на законодавну, извршну и судску, бирачком праву регулисаном по систему пореског цензуса и др. Иако се Француска револуција инспирисала Русоовим учењем о народној суверености и природноправном филозофијом, Устав од 1791. је прокламовао националну, а не народну сувереност јер је као дело компромиса морао да оправда законодавну улогу и краља и Скупштине. По Уставу, власти су биле одвојене и независне једна од друге, ограничене искључиво на своје послове, без могућности да утичу једна на другу. Краљ је био шеф државе и у том својству је именовао ministre а могао је и да распусти Скупштину, с тим да она није имала повратна овлашћења према њему нити је могла да принуди ministre да поднесу оставку. Краљ је имао и законодавну власт, право суспензивног вета, с тим да, ако закон буде изгласан од три законодавне скупштине морао је да буде проглашен од краља и против његове воље је ступао на снагу. Други устав Француске је био од 1793. тзв. Јакобински или Монтањарски устав који је изгласао Национални конвент и то под јакобинском диктатуром која је трајала од јула 1793. до јула 1794. То је био републикански Устав јер је након проглашене републике 1792. задржао републикански облик владавине. Овај Устав од 1793. је био револуционарнији од претходног јер је прихватио идеју народне суверености, али је био назаднији у томе што је напустио принцип поделе власти и прихватио модел скупштинске (конвентске) власти која је била уједињена у Конвенту. Конвент је био пре свега законодавно тело, вршио законодавну власт али и извршну власт преко свог одбора (извршног већа) као и судску власт преко револуционарног суда. Овај Устав је имао велики идеолошки и политички одјек који није одговарао његовој стварној вредности. Он је спровео конвентску диктатуру и ликвидирао извршну власт, али се на неки начин одржао и након Јакобинаца јер су његове идеје биле живе и јако утицале на револуционарна збивања 1848. а нарочито револуцију пролетеријата у време Париске комуне. Са падом Јакобинаца ојачале су десничарске снаге које су увеле тзв. Термидорски Конвент 1794/95. У тај Конвент су ушли Жирондинци као већина па се иза тога доноси 1795. трећи Устав, познат као Устав Директоријума по коме је власт била колегијална и њу је вршио Директоријум од пет лица, да би у следећој фази наполеонске уставности, Уставу конзулата од 1799. била